

ტესტი დაწყებითი საფეხურის მასწავლებელთათვის ქართული ენა და ლიტერატურა

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ელექტრონული ბუკლეტი.

ტესტი ორი ნაწილისგან შედგება - საგნობრივი ცოდნა და აკადემიური უნარები.

ტესტის მაქსიმალური ქულაა 53.

ტესტში წარმოდგენილი დავალებები, ფორმატის თვალსაზრისით, სხვადასხვაგვარია. ყურადღებით წაიკითხეთ თითოეული დავალების ინსტრუქცია, კარგად გაიაზრეთ, რა მოგეთხოვებათ დავალების შესრულებისას და შემდეგ აირჩიეთ ან დაწერეთ პასუხი.

გაითვალისწინეთ:

- თუ სწორ პასუხთან ერთად არასწორ პასუხსაც მიუთითებთ, ქულას ვერ მოიპოვებთ.
- თუ პასუხის გაცემისას დაარღვევთ თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმებს, დაგაკლდებათ ქულა.

ტესტზე სამუშაოდ გეძლევათ 4 საათი.

გისურვებთ წარმატებას!

საგნობრივი ცოდნა

(1) 1. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ წინადადებაში არ არის დარღვეული მსაზღვრელად გამოყენებული კუთვნილებითი ნაცვალსახელის ბრუნებისა თუ რიცხვში შეთანხმების წესი?

ა) ყველამ თავიანთი რვეული ამოიღო;

ბ) ასეთ სიტყვებს ვისმენტ ჩვენს ჟურნალისტებისგან;

გ) ეს ურთიერთობა ჩვენ ბავშვობიდან იღებს სათავეს;

დ) შესანიშნავად იციან, მათს ძმას ყველაზე მეტად ვინც უყვარს.

(1) 2. მასწავლებელმა კლასს მისცა დავალება:

დაადგინეთ შესაბამისობა ენათმეცნიერების დარგებსა და მათს კვლევის ობიექტებს შორის. დარგის აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ შესაბამისი კვლევის ობიექტის ნომერი (გაითვალისწინეთ, ერთი პასუხი / ნომერი ზედმეტია).

ა) ფონეტიკა

1. სიტყვის წარმომავლობა

ბ) ლექსიკოლოგია

2. ენაში არსებული სამეტყველო ბგერები

გ) სტილისტიკა

3. ენაში არსებული სიტყვათა მარაგი

დ) ეტიმოლოგია

4. ენაში სიტყვათა შეკავშირების წესები

5. ენის გამომსახველობითი საშუალებები

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელია დავალების მართებულად შესრულების ნიმუში?

ა)

ა	ბ	გ	დ
2	3	5	1

ბ)

ა	ბ	გ	დ
2	1	5	3

გ)

ა	ბ	გ	დ
2	5	4	1

დ)

ა	ბ	გ	დ
2	4	1	3

(1) 3. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ წინადადებაშია წარმოდგენილი კომპოზიტი მართებული ფორმით?

ა) მას თვალ წინ ჩაუარა მთელმა თავისმა ცხოვრებამ;

ბ) და-ძმური სიყვარული ჰქონდათ ელიზბარსა და კესარიას;

გ) გრძელი, უსწორ-მასწორო გზა უკან მოეტოვებინათ;

დ) ცხრასართულიანი კორპუსის მშენებლობა დასრულდა.

(1) 4. წარმოდგენილია სამი წინადადება:

I. ექვსმა ათასმა ჯარისკაცმა მონაწილეობა მიიღო სამხედრო აღლუმში.

II. აპელაციაზე არ დაუკმაყოფილდა მოთხოვნა ასს აპლიკანტს.

III. ფერადოვანი ცისარტყელას ნახვამ აღაფრთოვანა მაყურებლები.

ჩამოთვლილთაგან რომელშია დაცული მსაზღვრელ-საზღვრულის ბრუნების წესი?

ა) პირველსა და მეორეში;

ბ) მხოლოდ პირველში;

გ) მხოლოდ მესამეში;

დ) პირველსა და მესამეში.

(1) 5. ქვემოთ მოცემულთაგან რომელი შესიტყვება შეიძლება არ უკავშირდებოდეს უშუალოდ მხედველობის კონტექსტს?

- ა) თვალი მოავლო;
- ბ) თვალი აეხილა;
- გ) თვალი უჭრის;
- დ) თვალი მოსტაცა.

(1) 6. მოცემულია წინადადება:

პატარები მომიტევენ, რომ ეს ბავშვური სტრიქონები დიდებს მივუძღვენი.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი სინტაქსური ფუნქციით არ გვხვდება ზემოაღნიშნულ წინადადებაში ზედსართავი სახელები.

ა) ქვემდებარის;

ბ) უბრალო დამატების;

გ) განსაზღვრების;

დ) ირიბი დამატების.

(1) 7. დაადგინეთ შესაბამისობა წყვილებსა და ფონეტიკურ პროცესებს შორის. პასუხების ფურცელზე მოცემულ ცხრილში სიტყვათა წყვილის აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ შესაბამისი ნომერი. გაითვალისწინეთ, ზოგიერთი პასუხი (ფონეტიკური პროცესი) მეორდება.

ა) იღვწოდა – იღწვოდა

1. ასიმილაცია

ბ) ხანძთა – ხანცთა

2. დისიმილაცია

გ) ერთგული – ერდგული

3. მეტათეზისი

დ) პილპილი – პიმპილი

(1) **8.** ქვემოთ მოცემულ წინადადებაში ხაზგასმული სიტყვის გამოყენებით შეადგინეთ ახალი წინადადება, რომელშიც აღნიშნული სიტყვა ფრაზეოლოგიზმის /იდიომატური გამოთქმის ნაწილი იქნება.

მამა საწოლთან დამიჯდა, დამაკვირდა, მეძინა თუ არა.

(2) 9. დააკვირდით მოცემულ ორ ზმნურ ფორმას და უპასუხეთ შეკითხვებს:

I. ვაზღვევინებ

II. ვათვლევინებ

ა) ზმნის რომელი მორფოლოგიური კატეგორიის საილუსტრაციოდ გამოგვადგება ზემოთ მოცემული ნიმუშები?

ბ) თქვენ მიერ ამოცნობილი ზმნის მორფოლოგიური კატეგორიის გათვალისწინებით იმსჯელეთ, რით განსხვავდება პირველი ზმნური ფორმა მეორისაგან.

(8) 10. ქვემოთ მოცემულ ტექსტში დაშვებულია რამდენიმე მორფოლოგიური თუ სინტაქსური შეცდომა. ამოიწერეთ შეცდომები, მიუთითეთ სწორი ფორმა და განმარტეთ, რის ცოდნაა საჭირო, რომ ანალოგიური შეცდომები არ დავუშვათ. თითოეული შეცდომის გასწორება და შესაბამისი დასაბუთება ფასდება 2 ქულით.

გაითვალისწინეთ, რომ სწორად დაწერილი თითოეული სიტყვის მცდარი ფორმით შეცვლის შემთხვევაში დაგაკლდებათ 1 ქულა.

ნიკა ძალიან ცელქი ბავშვი იყო. დღენიადაგ ეშმაკობაზე ეჭირა თვალი. მეცადინეობა ეზარებოდა, სულ იმას გაიძახოდა, რათ მინდა კითხვა და სწავლა, ჯერ ბავშვი ვარ და ეზოში უნდა ვითამაშოო. პატარა ონავარი, რომელიც ეზოს იკლებდა ხოლმე, ყველაზე მეტად ახალი წელი უყვარდა. ჩამოწერდა ხოლმე საჩუქრების სიას ფურცელზე და მამას თოვლის პაპასთან ატანდა. ხელმოკლე მშობლები კი დარდობდნენ, როგორ აუვალთ ამდენი საჩუქრების ყიდვასო.

(1) 11. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ წინადადებაში/წინადადებაებში არის დაშვებული სინტაქსური შეცდომა?

- I. მნიშვნელოვანია, რომ გავითვალისწინოთ იმ პედაგოგთა ინტერესი, რომლებიც ტესტირების ახალი მოდელის დანერგვას აპირებენ.
- II. რედაქტორმა გამოსაცემად მოამზადა ქართული პოეზიის ანთოლოგია, რომელსაც წინ უძღოდა პუბლიცისტი ნაკაშიძის შესავალი წერილი.
- III. იგი გამოკვეთს მრავალ დეტალს, რომელზეც სხვა ნაშრომებში სიტყვა არ თქმულა.

- ა) პირველსა და მეორეში;
- ბ) მხოლოდ მესამე;
- გ) მხოლოდ მეორეში;
- დ) მეორესა და მესამეში.

(1) 12. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ წინადადებაში არ გვხვდება სტილისტიკური ხარვეზი?

- ა) პოლიციამ ქმედითი ზომები გაატარა ჩადენილი დანაშაულის აღსაკვეთად;
- ბ) საქართველოში ზოგიერთი ისტორიული ძეგლი მდინარის ნაპირზე იმყოფება;
- გ) რამდენიმე დღის წინ მნიშვნელოვანი ვიზიტი შედგა უკრაინელ კოლეგასთან;
- დ) ძირითადი აზრის შემცველი ფრაზები აუცილებლად ხმამაღლა უნდა წაიკითხო.

(1) **13.** ქვემოთ მოცემული წინადადებებიდან რომელში/რომლებში არის დაცული სხვათა სიტყვის ნაწილაკების მართლწერის წესი?

- I. ლიას მკაფიოდ ვუთხარი, აქ ვერ დაგტოვებ, სახლში წამოდი-თქო.
- II. გადაეცი, თავს კარგად ვგრძნობ, ჩემზე ნულარ იდარდებო.
- III. კარგად მახსოვს, გიპასუხე, არ წამოიღო პური, უკვე ვიყიდე-მეთქი.

- ა) პირველსა და მეორეში;
- ბ) მხოლოდ მეორეში;
- გ) მხოლოდ მესამეში;
- დ) პირველსა და მესამეში.

(1) 14. რას ნიშნავს გამოთქმა – ტროას ცხენი?

ა) განსაკუთრებულ ძღვენს, რომელიც გამარჯვების სიმბოლოდ გაიაზრება;

ბ) ძღვენს, რომელიც შეფარული საფრთხის სიმბოლოს წარმოადგენს;

გ) ძღვენს, რომელიც მჩუქებლის კეთილ განზრახვაზე მიუთითებს;

დ) ძღვენს, რომელიც ყველა უბედურების სათავეს სიმბოლოა.

15. გაიხსენეთ ქართული ხალხური ზღაპარი „ნაცარქექია“. გაეცანით მოსაზრებებს ზღაპრის მთავარი პერსონაჟის შესახებ და შეასრულეთ 15.1. – 15.7. დავალებები(გაითვალისწინეთ, კითხვებზე პასუხის გაცემისას მკვლევართა მოსაზრებების პირდაპირი ციტირება დაუშვებელია).

გურამ ასათიანი:

„ნაცარქექიას სიზარმაცე უბრალო მცონარობა არ არის. ეს „ფილოსოფიური“ სიზარმაცეა – შეუძლებელზე მუდმივი ოცნებით შემუშავებული, გამოუსწორებელი რომანტიკოსის ხვედრი“.

აკაკი ბაქრაძე:

„საქართველო ყოველთვის გოლიათებს ედგა პირისპირ. უთანასწორო ბრძოლაში რა უშველიდა, თუ არა ჭკუა, გამჭრიახობა, მოქნილობა და ეშმაკობა. ქართველმა ხალხმაც ნაცარქექიას სახით ამგვარი იდეალი შექმნა. მტრის მოსატყუებლად ზარმაცისა და ბაქიას ნიღაბი აიფარა. ნაცარქექიას ბაქიაობა და სიზარმაცე მისტიფიკაციაა, ნიღაბია ნამდვილი არსის დასამალად“.

ზურაბ კიკნაძე:

„ზის კაცი კერიაში, სახლისა და სამყაროს შუაგულში და იჩხრიკება, და მას ნაცარქექიას ეძახიან... მაგრამ ნაცარქექიამ ცნობიერად თუ ქვეცნობიერად იცის, რომ ნაცრის ჩხრეკა ცეცხლის არსის, მისი საფუძვლის ჭვრეტის სიმბოლოა. ის ხილულში უხილავს ეძებს. მან იცის, რისი დანატოვარია ნაცარი და ნაცრიდან რას შეიძლება მისწვდეს მისი მჩხრეკელი“...

გიორგი კაკაბაძე:

„ნაცარქექიას ნაქები ჭკუა და გონება მხოლოდ დევის სიბრიყვის ფონზე გამოირჩევა და სულაც არ ნიშნავს იმას, რომ იგი რეალური სიბრძნის ეკვივალენტია... მთავარია, საზოგადოებამ პრინციპული პოზიცია დაიკავოს და ამ „ბაქტერიას“ გამრავლებისა და გააქტიურების საშუალება არ მისცეს.“

შეკითხვებზე გადასვლა: [15.1](#) [15.2](#) [15.3](#) [15.4](#) [15.5](#) [15.6](#) [15.7](#)

(1) **15.1.** თქვენი აზრით, რატომ უწოდა გურამ ასათიანმა ნაცარქექიას მცონარობას „ფილოსოფიური სიზარმაცე“? იმსჯელეთ და პასუხი დაასაბუთეთ.

(2) **15.2.** აკაკი ბაქრაძე წერს: „ნაცარქექიას ბაქიაობა და სიზარმაცე მისტიფიკაციაა, ნილაბია ნამდვილი არსის დასამალად“. იმსჯელეთ, რას გულისხმობს მკვლევარი ამ სიტყვებში.

(2) **15.3.** განაზოგადეთ ზურაბ კიკნაძის სიტყვები და იმსჯელეთ, რატომ შეიძლება, ნაცრის ჩხრეკა იყოს ცეცხლის არსის ჭვრეტის სიმბოლო.

(1) **15.4.** განმარტეთ, რა მოვლენას უწოდებს გიორგი კაკაბაძე „ბაქტერიას“. დაასაბუთეთ თქვენი თვალსაზრისი.

(2) 15.5. რომელ ავტორს ეთანხმებით, ანუ თქვენთვის ნაცარქექია გამოუსწორებელი რომანტიკოსია, შენიღბული მებრძოლი (მისტიფიკაცია), არსის მჭვრეტელი თუ „ბაქტერია“? აირჩიეთ ერთ-ერთი ავტორის მოსაზრება, იმსჯელეთ და თქვენი პოზიცია დაასაბუთეთ.

(2) 15.6. პავლე ინგოროყვა ნაცარქექიას კოლორიტულ მხატვრულ სახედ მიიჩნევს. იმსჯელეთ, როგორ გესმით ინგოროყვასეული შეფასება.

(2) 15.7. გურამ ბარნოვი წერს: „ნაცარქექიასთან ჩვენი საურთიერთო გზა და ხიდი დღეს უკვე იუმორზეა გადებული. ამაზე მიგვითითებს თვით ამ სახელისადმი ჩვენი ამჟამინდელი დამოკიდებულებაც“.

იმსჯელეთ, რას გულისხმობს ავტორი სიტყვებში: „... გზა და ხიდი დღეს უკვე იუმორზეა გადებული.“ განაზოგადეთ, როგორია დღევანდელ დღეს ნაცარქექიას სახელისადმი ჩვენი დამოკიდებულება.

16. წაიკითხეთ ოთარ ჭილაძის ლექსი და შეასრულეთ 16.1. – 16.3. დავალებები.

თითქოს რიკულები სახლის ნეკნებია,
სახლი, მოწყენილი, სადღაც იყურება.
სველი, აწოწილი, მოდის ენკენისთვე,
სახლი, მოწყენილი, სადღაც იყურება.
ლამის ჩამოიღონ ზეცა წეროებმა,
სახლი, მოწყენილი, სადღაც იყურება.
ერთი ფოთოლიდა იბრძვის კენწეროზე,
სახლი, მოწყენილი, სადღაც იყურება.

(2) **16.1.** ლექსის მხატვრული კონცეფცია პერსონიფიკაციის ხერხს ემყარება. ამოიცანით პერსონიფიციების ორი ნიმუში და იმსჯელეთ, რა მიზნით იყენებს მათ პოეტი.

(1) **16.2.** ახსენით, რა ურთიერთმიმართებაა „მოწყენილ სახლსა“ და დანარჩენ მხატვრულ სახეებს შორის.

(2) **16.3.** იმსჯელეთ, რა განცდა დაუფლებია ლექსის ლირიკულ გმირს; რას გვეუბნება ამ ლექსით ავტორი.

აკადემიური უნარები

წაკითხულის გააზრება

ყურადღებით წაკითხეთ და გაიაზრეთ ტექსტი. თითოეული შეკითხვის სავარაუდო პასუხებიდან აირჩიეთ ის ვარიანტი, რომელიც მართებულია მოცემული ტექსტის მიხედვით.

ამა თუ იმ შეკითხვის გაცნობის შემდეგ მასზე პასუხის გასაცემად შესაძლებელია დაგჭირდეთ ტექსტთან დაბრუნება, შესაბამისი მონაკვეთის ხელახლა წაკითხვა და კვლავ შეკითხვაზე გადასვლა. ამას გაგიადვილებთ როგორც ტექსტის, ასევე, თითოეული შეკითხვის ბოლოს მოცემულ სათანადო აღნიშვნებზე „დაწკაპუნება“.

სოციალური პასუხისმგებლობა გულისხმობს ჩვენი ქმედებების სხვებზე გავლენის გააზრებას, ჯგუფის ინტერესების გათვალისწინებას, პასუხისმგებლობის აღებას სხვათა კეთილდღეობაზე და საერთო სიკეთისთვის წესების დაცვას. სოციალური პასუხისმგებლობის ხელშეწყობა შეიძლება გასაღები იყოს სკოლაში ბავშვების აგრესიისა და ჩაგვრის შესამცირებლად. თუმცა, სოციალური პასუხისმგებლობა ბავშვებს თავისთავად არ უვითარდებათ, მისი ჩამოყალიბება მშობლებისა და მასწავლებლების მხრიდან მნიშვნელოვან ძალისხმევას მოითხოვს. სხვისი პერსპექტივის გათვალისწინებისა თუ უსაფრთხო, პროგნოზირებად გარემოს შექმნაზე ზრუნვის სწავლება ბავშვებს საშუალებას მისცემს, გაითავისონ, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია სოციალური პასუხისმგებლობა.

არსებობს მოსაზრება, რომ წესების შესრულების მკაცრი კონტროლი შეამცირებს აგრესიას სკოლებში. ამგვარი მიდგომის ფარგლებში სადავეები სკოლის ხელმძღვანელების ხელშია და ბავშვის ქცევა შიშით იმართება. ამის საპირისპიროდ, თუკი მასწავლებლები ხელს უწყობენ ბავშვებში ემოციების მართვისა და კონფლიქტების მოგვარების უნარების განვითარებას, სკოლა კი ზრუნავს იმაზე, რომ ბავშვებს სკოლასთან კავშირის განცდა ჰქონდეთ, ისინი მოტივირებულნი არიან, იზრუნონ საერთო სიკეთეზე. ასეთ შემთხვევაში ბავშვები დადებითი ცვლილებების მთავარი შემოქმედნი ხდებიან.

შეკითხვებზე გადასვლა: [17](#) [18](#) [19](#) [20](#) [21](#)

ტექსტი მომზადებულია კ. ტომასის სტატიის – „სკოლაში აგრესიის შემცირება სოციალური პასუხისმგებლობის სწავლების გზით“ (2021) - მიხედვით.

სოციალური პასუხისმგებლობის ჩამოყალიბების ხელშემწყობი ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მექანიზმია სხვების დახმარების ქცევის მოდელირება. სკოლაში შესვლასთან ერთად ბავშვის სოციალური მოდელების წრე ფართოვდება. კვლევების მიხედვით, ბავშვები, რომელთა მშობლები და მასწავლებლები საზოგადოებისთვის სიკეთის მომტან აქტივობებში აქტიურად მონაწილეობენ, სხვების მხარდაჭერის, თანაგრძნობის უნარებით გამოირჩევიან. არანაკლებ მნიშვნელოვანია ყოველდღიურ ურთიერთობაში ღირებულებების შესახებ ბავშვებისთვის მკაფიო შეტყობინებების მიწოდება. ბავშვების ინფორმირება სხვა ადამიანების საჭიროებების შესახებ ერთ-ერთი ასეთი გზავნილია. ასევე, მნიშვნელოვანია ბავშვისთვის იმის ახსნა, თუ რა გავლენას ახდენს მისი ქცევა თანაკლასელებზე. საჭიროების შემთხვევაში დახმარების ძიების მხარდაჭერაც სოციალურ პასუხისმგებლობას ავითარებს. ხშირად ბავშვებს არც კი უჩნდებათ აზრი იმის შესახებ, რომ დახმარება ითხოვონ, როცა თავს კარგად არ გრძნობენ. თუკი დახმარების ძიებისკენ ვუბიძგებთ, მათაც გაუჩნდებათ სხვების დახმარების მოტივაცია. „ღირებულებითი გზავნილები“, შესაძლებელია, იმავე წარმატებით სოციალური პასუხისმგებლობის განვითარების ხელშემშლელად გადაიქცეს, თუკი სკოლა განსაკუთრებულ აქცენტს აკეთებს კონკურენციასა და მოსწავლეთა ინდივიდუალურ მიღწევებზე და უგულებელყოფს სამართლიანობასა თუ სხვებზე ზრუნვის საჭიროებას. ამასთან, სოციალური პასუხისმგებლობა ქმედების გარეშე არ ყალიბდება – მნიშვნელოვანია, ბავშვს ჰქონდეს შესაძლებლობა, თვითონ მიიღოს მონაწილეობა სხვებისთვის სიკეთის მომტან საქმიანობებში.

თუკი სკოლა ფუნქციონირებს, როგორც მინი-ინსტიტუტი, რომელშიც ბავშვები სწავლობენ გუნდურ მუშაობას, ურთიერთმხარდაჭერას, იაზრებენ, რას ნიშნავს საზოგადოების წევრობა, ასეთი „ინსტიტუტის კურსდამთავრებული“ დიდი ალბათობით შეეცდება საკუთარი სურვილების მიღმა „გახედვას“ და ნაკლებად გაუჩნდება სხვისი დაჩაგვრის სურვილი.

შეკითხვებზე გადასვლა: [17](#) [18](#) [19](#) [20](#) [21](#)

(1) 17. პირველ აზრად ვკითხულობთ: „სოციალური პასუხისმგებლობის ხელშეწყობა შეიძლება გასაღები იყოს სკოლაში ბავშვების აგრესიისა და ჩაგვრის შესამცირებლად.“ ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი განამტკიცებს ყველაზე მეტად ამ მოსაზრებას?

- ა) სოციალური პასუხისმგებლობა გულისხმობს ჩვენი ქმედებების სხვებზე გავლენის გააზრებას, პასუხისმგებლობის აღებას სხვათა კეთილდღეობაზე;
- ბ) სოციალური პასუხისმგებლობის ჩამოყალიბება მშობლებისა და მასწავლებლების მხრიდან მნიშვნელოვან ძალისხმევას მოითხოვს;
- გ) სოციალური პასუხისმგებლობა ბავშვებს თავისთავად არ უვითარდებათ, წესების დაცვის უნარის განვითარება სკოლის მნიშვნელოვანი ამოცანაა;
- დ) პროგნოზირებადი გარემოს შექმნაზე ზრუნვის სწავლება საშუალებას მისცემს ბავშვებს, სოციალური პასუხისმგებლობის ღირებულება გაითავისონ.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

(1) **18.** ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელია მეორე აზნაცის საფუძველზე გამოტანილი მართებული დასკვნა?

სკოლებში აგრესიის შემცირების საუკეთესო გზაა:

- ა) წესების შესრულების მკაცრი კონტროლი, რადგან ბავშვების ქცევა მხოლოდ შიშით იმართება;
- ბ) სკოლის ხელმძღვანელების მიერ სადავეების საკუთარ ხელში აღება, რადგან ბავშვებს სკოლასთან კავშირის განცდა ასე უკეთ უყალიბდებათ;
- გ) სასკოლო ცხოვრებაში ბავშვების მთავარ მოქმედ პირებად გადაქცევა, რადგან ამ გზით ისინი იაზრებენ საერთო სიკეთეზე ზრუნვის პასუხისმგებლობას;
- დ) ბავშვების მოტივირება, მართონ საკუთარი ემოციები, რადგან ასე უკეთ მოაგვარებენ კონფლიქტებს.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

(1) **19.** ერთ-ერთ სკოლაში დანერგილია პრაქტიკა – უფროსკლასელები სასწავლო წლის დაწყებამდე პირველკლასელებს მეგზურობას უწევენ: ათვალერებინებენ სკოლას, საკლასო ოთახებს, აცნობენ მასწავლებლებს, მათთან ერთად ასრულებენ იმ საქმიანობებს, რომლებიც პირველკლასელებს სწავლის დაწყების შემდეგ მოუწევთ.

სოციალური პასუხისმგებლობის ჩამოყალიბების ხელშემწყობი რომელი მექანიზმის საილუსტრაციოდ გამოგვადგება აღწერილი შემთხვევა *ყველაზე ნაკლებად?*

ა) სხვების დახმარების ქცევის მოდელირების;

ბ) სხვა ადამიანების საჭიროებების შესახებ ბავშვების ინფორმირების;

გ) სხვებისთვის სიკეთის მომტან საქმიანობაში მონაწილეობის მიღების;

დ) ბავშვისთვის იმის ახსნის, თუ რა გავლენას ახდენს მისი ქცევა თანაკლასელებზე.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

(1) **20.** რა შემთხვევაში შეიძლება გადაიქცეს „ღირებულებითი გზავნილი“ სოციალური პასუხისმგებლობის განვითარების ხელშემშლელად?

ა) თუკი სკოლაში კონკურენტული გარემოა და ბავშვები თავს დაჩაგრულად გრძნობენ;

ბ) თუკი სკოლა ახალისებს მოსწავლეთა მხოლოდ ინდივიდუალურ მიღწევებს და ბავშვი ვერ სწავლობს სხვების სურვილების გათვალისწინებასა და მათზე ზრუნვას;

გ) თუკი სკოლაში სამართლიანობის პრინციპი დაცული არ არის და ბავშვებს არ უჩნდებათ მოტივაცია, რომ საჭიროების შემთხვევაში დახმარება ითხოვონ;

დ) თუკი სკოლაში საერთო ღირებულებები უგულვებელყოფილია და ბავშვებს ერთობლივ საქმიანობებში მონაწილეობის საშუალება არ ეძლევათ.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

(1) 21. გამოთქმა – საკუთარი სურვილების მიღმა „გახედვა“ – გულისხმობს:

ა) საკუთარი სურვილების მიზეზების გააზრებას;

ბ) სხვების საჭიროებების გათვალისწინებას;

გ) საკუთარი საჭიროებების უგულვებელყოფას;

დ) სხვების სურვილების უპირატესად მიჩნევას.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

(9) 22. ანალიტიკური წერა

ნაწყვეტი სტატიიდან:

„თანამედროვე განვითარებული ქვეყნების კონსტიტუციებში, სხვა ფუნდამენტურ უფლებებს შორის, აუცილებლად ხაზგასმულია ადამიანთა თანასწორუფლებიანობა. თუმცა, საკმაოდ ხშირად, დეკლარირებული ღირებულებები ქალაქდზე რჩება და ყოფით კონტექსტში ვხვდებით გარკვეული სტერეოტიპებით განპირობებული უთანაბრობისა და დისკრიმინაციულობის ნიშნებს.“

გაიაზრეთ ილუსტრაციები, ნაწყვეტი სტატიიდან და იმსჯელეთ:

- რა პრობლემა იკვეთება მოცემულ დავალებაში?
- რა წარმოშობს საზოგადოებაში ამ პრობლემას?
- რა შედეგს იწვევს აღნიშნული პრობლემა და როგორ უნდა აღმოვფხვრათ ის? განაზოგადეთ სათქმელი.

მსჯელობის გასამყარებლად მოიყვანეთ არგუმენტები და შესაბამისი მაგალითები.

თხზულება უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 120 სიტყვას.